

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 703

van **HANNELORE GOEMAN**

datum: 7 mei 2021

---

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Leerplichtonderwijs - Vrijstelling levensbeschouwelijke vakken

Artikel 24 van de Grondwet bepaalt dat 'alle leerlingen die leerplichtig zijn, recht hebben op morele of religieuze opvoeding ten laste van de gemeenschap'. Leerlingen krijgen onderwijs in hun godsdienst - indien deze erkend is -, niet-confessionele zedenleer, of krijgen een vrijstelling. In het gesubsidieerd vrij basisonderwijs kiest de inrichtende macht zelf het levensbeschouwelijk onderricht. De keuze van de basisschool valt dan samen met het opvoedingsproject. In het gemeenschapsonderwijs en het gesubsidieerd officieel onderwijs moet de inrichter voor alle leerlingen een aanbod inrichten in de erkende godsdiensten of de niet-confessionele zedenleer. Een leerling kan kiezen om een vrijstelling te krijgen voor het volgen van een levensbeschouwing. Daarbij wordt er gewerkt met een opt-outsysteem, waarbij de ouders en de leerling moeten aangeven dat de leerling geen levensbeschouwing volgt op school. De ouders staan in dat geval zelf in voor het levensbeschouwelijk onderricht van de leerling.

Daarnaast werd vanaf het schooljaar 2020-2021 de leerplicht verlaagd van 6 naar 5 jaar. Scholen werken hierbij met een opt-insysteem, waarbij ouders zelf kunnen kiezen of hun kind zo'n vak zal volgen of niet. Kleuters wier ouders kiezen voor levensbeschouwing zullen voor dit vak moeten aansluiten bij het bestaande aanbod godsdienst en/of zedenleer van een lagere school. Ouders hadden dit schooljaar tot 8 september om hun keuze door te geven.

1. Graag een overzicht van het aantal aanvragen om vrijgesteld te worden van het grondwettelijk recht op levensbeschouwelijk onderwijs. Graag dit overzicht per net en per onderwijsniveau; per schooljaar vanaf het schooljaar 2010-2011 tot het huidige schooljaar.
2. Hoeveel van alle ingeschreven leerplichtige kleuters uit het officieel onderwijs zullen levensbeschouwing of zedenleer volgen tijdens het schooljaar 2020-2021, tellend vanaf de officiële deadline van 8 september 2020? Graag in totale cijfers en het percentage van deze cijfers ten opzichte van alle leerplichtige ingeschreven kleuters in het officieel onderwijs.

Graag een opsplitsing van de ingeschreven, leerplichtige kleuters die kiezen voor levensbeschouwing volgens de keuze van levensbeschouwing.

3. In 2019 stelde toenmalig bevoegd minister Crevits dat ze zich afvroeg of "we moeten bekijken hoe we die vrijstelling op een moderne manier kunnen invullen. Voor mij is

het belangrijk dat leerlingen die kiezen voor vrijstelling niet aan hun lot of zelfstudie worden overgelaten. Het lijkt me zinvol om te onderzoeken of leerlingen die kiezen voor een vrijstelling ook geen nood hebben aan een interlevensbeschouwelijk aanbod.”

a) Deelt de minister deze visie?

b) Welke stappen zijn er sinds 2019 ondernomen om dit te onderzoeken?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 703 van 7 mei 2021
van **HANNELORE GOEMAN**

---

1. In het statistisch jaarboek van het Vlaams onderwijs zijn de overzichten te vinden van het aantal leerlingen in het lager en secundair onderwijs die een cursus godsdienst of niet-confessionele zedeleer volgen, of een vrijstelling gevraagd hebben (het opt-out systeem). Zie hiervoor [Statistisch jaarboek van het Vlaams onderwijs](#). De gegevens over godsdienst, niet-confessionele zedenleer en vrijstelling zijn te vinden onder het thema "Schoolbevolking".
2. Op deze vraag kan niet geantwoord worden. Het Agentschap voor Onderwijsdiensten vraagt geen gegevens op m.b.t. de levensbeschouwelijke keuze van leerplichtige kleuters (opt-in systeem).
3. Mijn beleidsnota vermeldt m.b.t. levensbeschouwelijk onderricht het volgende (p. 22):
"Ik bied de mogelijkheid aan het Gemeenschapsonderwijs om in de derde graad van het secundair onderwijs over te schakelen van twee uur levensbeschouwing naar één uur levensbeschouwing en één uur interlevensbeschouwelijke dialoog, waarbinnen eveneens (vakoverschrijdende) eindtermen die passen binnen burgerschap worden gerealiseerd. Ik ga ook de dialoog aan met alle betrokkenen om aan leerlingen die kiezen voor een vrijstelling voor het volgen van een levensbeschouwelijk vak een zinvolle invulling aan te bieden."

Mijn administratie is momenteel bezig hierrond een aantal scenario's voor te bereiden.